

og hvis man samtidig har et af Tøjhusafdelingen styret Reparationsværksted for Flyvepladsen, kan dette ikke ventes isig selv at ville tilfredsstille. Det tekniske Korps's og Tøjhusafdelingens Fabrikationer er saa uhyre forskelligartede og mangesidige, at det ikke kan antages at være muligt, at der med de begrænsede Kræfter, der haves til Raadighed, haves fuld teknisk Indsigt i alle disse Detailler i et saadant Omfang, som tillader at fremstille det allerbedste paa den fordelagtigste Maade. Man skal paa Tøjhusafdelingen lave Kanoner, Affutage, Seletøj, Vogne, Telefonmateriel, elektrisk Lysmateriel, Kikkerter og meget andet. Naar man saa en skønne Dag ogsaa skal til at lave Flyvemotorer og saa tager de samme dygtige Teknikere til at lave dem, saa svarer dette ikke til de Krav, som en moderne Fabrikation stiller. I den moderne Industri med dens overordentlig fint udviklede Teknik i de enkelte Dele maa man have særligt uddannede Specialister, som kan ofre sig for de enkelte Specialiteter, og jeg tvivler paa, at dette er gennemført for det danske Flyvervæsens Vedkommende.

Hvis den højtærede Minister dertil vil svare: Jeg maa bruge de Embedsmænd, jeg har, saa vil dette ikke være noget fyldestgørende Forsvar. Man burde søge at skaffe sig den specielt sagkyndige Assistance, og hvis man ikke kan finde den indenfor sit Embedsmandskorps, vil det sikkert være klogt og rigtigt at søge den i det private Erhverv. Jeg hørte nok den højtærede Minister udtale, at han ikke tog Stilling til Spørgsmaalet om Statsfabrikation eller privat Fabrikation, men samtidig talte Ministeren om, at nu skulde Orlogsværftet til at bygge Dampfærger. Ja Orlogsværftet laver fortrinligt Arbejde. Det er imidlertid Arbejde, som tager lang Tid og er meget kostbart. Enhver, som hører en Smule til Faget, ved, at Orlogsværftet er et Sted, hvor der bliver arbejdet med den største Sindighed, og det ligger ogsaa i Sagens Natur. Embedsmænd har ikke Selvbestemmelsesret i Ledelsen af deres Arbejde, men er underordnede højere Myndigheder, de har ikke den tilstrækkelige Frihed til hverken at lede Fabrikationen eller at gaa frem i teknisk Retning, anskaffe alt, hvad der behøves, o. s. v. Alle disse Forhold medfører, at Statsinstitutioner af denne Art kommer til at arbejde langsomt, og selv om Arbejdet er godt, bliver det i alt Fald meget dyrt. Men navnlig kan man ikke forlange, at disse Statsinstitutioner i deres Ledelse skal være alvidende. Det er derfor ikke noget rigtigt Forsvar, naar den højtærede

Minister siger, at det er udmærkede Embedsmænd. Det er der nemlig ingen, der bestrider, men af de mest udmærkede Embedsmænd kan man forlange for meget, hvis man vil paalægge dem for meget og kræve, at de skal være alvidende. Jeg opfatter det ogsaa saaledes, at den højtærede Forsvarsminister i denne Sag skylder sine Embedsmænd frem foran sig. Hvis disse Embedsmænd havde Frihed og Midler, hvis det blot blev paalagt dem at løse Opgaven, Pengene blev stillet til Raadighed og Embedsmændene kunde bære sig ad, som de vilde, saa vilde en saadan Skylden Embedsmændene foran sig være fuldt berettiget, saa vilde Ministeren for saa vidt være uden Ansvar. Hvis derimod deres Dispositionsfrihed er begrænset af de Ordre, de faar af deres øverste Ledelse, maa man lægge Ansvaret der, hvor den øverste Ledelse er, og jeg tror derfor, at den højtærede Minister selv maa tage Ansvaret ogsaa for de tekniske Mangler, der maatte findes i den højtærede Ministers Administration. Den højtærede Minister har i denne Sammenhæng valgt at give en historisk Fremstilling af, hvordan Flyvervæsenet har forholdt sig under Krigen. Men det vil sikkert ikke være den højtærede Minister ubekendt, at man undertiden er nødt til at skrive Historien om, og jeg kunde tænke mig, at den højtærede Minister, som ikke er uden Erfaring paa dette Omraade, ogsaa en Gang vil være med til at omskrive Flyvervæsenets Historie her i Danmark under Krigen.

Jeg skal dernæst gaa over til Udtalelser, der er fremsatte af den højtærede Indenrigsminister, og i hvilke den højtærede Minister blandt andet stillede en direkte Opfordring til mig om at gøre Rede for, i hvilke Kommissioner og Nævn der findes de af mig omtalte Kritikere og Politikere i Modsætning til Repræsentanter for de Erhverv, hvis Sager behandles i de paagældende Kommissioner og Nævn. Nu maa det jo siges, at Kommissioner og Nævn under Indenrigsministeriet har en meget forskellig Sættelse. Det er ganske tydeligt, at i stort Omfang er den højtærede Minister gaaet over til at imødekomme de Krav, der har været stillede fra Næringslivet, fra Erhvervene, om sagkyndig Repræsentation i Kommissioner og Nævn. Yderst karakteristisk i saa Henseende er netop de Data, som den højtærede Indenrigsminister anførte for Landbrugsudvalgenes Vedkommende. Og dette er jo en Udvikling i Sagerne, som jeg fra min Side kun i højeste Grad kan paaskønne. Den højtærede Indenrigsminister talte ogsaa i denne Sammen-